

Autorité de protection des données
Gegevensbeschermingsautoriteit

Advies nr. 15/2025 van 27 februari 2025

Betreft: adviesaanvraag *met betrekking tot een voorontwerp van wet betreffende noodplanning en crisisbeheer* (CO-A-2024-295)

Trefwoorden: registratiesysteem voor getroffen en vermisten – gezamenlijke verwerkingsverantwoordelijkheid – functie van coördinator in het kader van noodplanning en crisisbeheer – identificatiekaart – gegevensbeveiliging

Vertaling

Inleiding:

Het advies betreft een voorontwerp van wet betreffende noodplanning en crisisbeheer (hierna "het voorontwerp").

Wat de ontvankelijkheid betreft, moet worden opgemerkt dat dit de tweede keer is dat de Autoriteit een adviesaanvraag over een dergelijk voorontwerp ontvangt. Overeenkomstig artikel 46, § 4, van het nieuwe Reglement van interne orde van de Autoriteit zal dit advies beperkt blijven tot de beoordeling van artikel 49 van het voorontwerp, dat betrekking heeft op de toekenning van identificatiekaarten aan bepaalde actoren in het kader van noodplanning en crisisbeheer, en waarin gegevensverwerkingen worden ingevoerd die niet waren opgenomen in de oorspronkelijke bij de Autoriteit ingediende versie van het voorontwerp.

Wat de inhoud betreft, vestigt de Autoriteit de aandacht op de volgende punten:

- het doeleinde van de identificatiekaarten moet op exhaustieve wijze worden beschreven;
- de verzamelde gegevens moeten nauwkeuriger worden geformuleerd om te bepalen in welke taal de identificatiekaarten moeten worden afgegeven;
- het voorontwerp moet worden aangevuld zodat alle gegevensverwerkingen waarvoor de aangewezen diensten verantwoordelijk zijn, in het voorontwerp worden vermeld.

Voor een volledige lijst van de opmerkingen wordt verwezen naar het dispositief.

De Autorisatie- en Adviesdienst van de Gegevensbeschermingsautoriteit (hierna "de Autoriteit"), aanwezig: de dames Cédrine Morlière en Griet Verhenneman, en de heren Yves-Alexandre de Montjoye, Bart Preneel en Gert Vermeulen;

Gelet op de wet van 3 december 2017 *tot oprichting van de Gegevensbeschermingsautoriteit*, met name de artikelen 23 en 26 (hierna "WOG");

Gelet op artikel 43 van het Reglement van interne orde volgens hetwelk de beslissingen van de Autorisatie- en Adviesdienst bij meerderheid van stemmen genomen worden;

Gelet op Verordening (EU) 2016/679 van het Europees Parlement en de Raad van 27 april 2016 *betreffende de bescherming van natuurlijke personen in verband met de verwerking van persoonsgegevens en betreffende het vrije verkeer van die gegevens en tot intrekking van Richtlijn 95/46/EG* (hierna "AVG");

Gelet op de wet van 30 juli 2018 *betreffende de bescherming van natuurlijke personen met betrekking tot de verwerking van persoonsgegevens* (hierna "WVG");

Gelet op de adviesaanvraag van mevrouw Annelies Verlinden, minister van Binnenlandse Zaken, Institutionele Hervormingen en Democratische Vernieuwing, ontvangen op 20 december 2024;

Brengt op 27 februari 2025 het volgende advies uit:

I. ONDERWERP EN CONTEXT VAN DE ADVIESAANVRAAG

1. Op 20 december 2024 heeft de minister van Binnenlandse Zaken, Institutionele Hervormingen en Democratische Vernieuwing het advies van de Autoriteit gevraagd over de artikelen 2, 29° en 30°; 6, § 4; 17 tot en met 20; 35 tot en met 39; 49 en 50 van het voorontwerp.
2. Er moet worden opgemerkt dat dit niet de eerste keer is dat de Autoriteit wordt gevraagd om een advies uit te brengen over een voorontwerp van wet betreffende noodplanning en crisisbeheer. Zij heeft zich immers al uitgesproken over een eerste versie van een dergelijk voorontwerp van wet (hierna "de oorspronkelijke versie van het voorontwerp") in haar advies nr. 32/2024 van 22 maart 2024¹ (hierna "het advies nr. 32/2024").

¹ Dit advies kan worden geraadpleegd via de volgende link: <https://www.gegevensbeschermingsautoriteit.be/publications/advies-nr.-32-2024.pdf>.

3. Ter herinnering: de oorspronkelijke versie van het voorontwerp had tot doel het wettelijk kader te verduidelijken voor drie reeds bestaande soorten verwerkingen van persoonsgegevens:

- de verzameling door burgemeesters en gouverneurs van gegevens over contactpersonen die in hun nood- en interventieplannen² zijn opgenomen, en de invoer van deze gegevens in het veiligheidsportaal zoals bedoeld in artikel 50 van het voorontwerp;
- de oprichting van een registratiesysteem voor de getroffen³, de vermisten⁴ en hun verwanten⁵ bij een noodsituatie;
- de oprichting van een veiligheidsportaal: een online platform voor beveiligde communicatie dat met name de uitwisseling van informatie mogelijk maakt voor de organisatie van de noodplanning, de opvolging van grote evenementen en het beheer van noodsituaties en nationale crisissen.

4. Wat de **ontvankelijkheid** van deze adviesaanvraag betreft, wordt eraan herinnerd dat, overeenkomstig **artikel 46, § 4, van het nieuwe Reglement van interne orde van de Autoriteit** (dat op 1 juni 2024 in werking is getreden) en met het oog op een doeltreffende inzet van haar middelen, de Autoriteit zich in principe niet een tweede keer uitspreekt over een normatief ontwerp dat is aangepast aan de standpunten die zij eerder in haar advies heeft ingenomen. Een uitzondering geldt wanneer de Autoriteit uitdrukkelijk verzoekt om opnieuw te worden geraadpleegd over een aangepaste versie van het normatief ontwerp, of wanneer zij haar analyse voorbehoudt voor een kwestie die door het normatief ontwerp wordt opgeworpen. Echter, indien een nieuwe versie van het normatief ontwerp, die voor advies is ingediend, nieuwe bepalingen bevat over verwerkingen van persoonsgegevens die niet in het oorspronkelijke bij de Autoriteit ingediende normatief ontwerp aan bod kwamen, is de adviesaanvraag met betrekking tot die bepalingen ontvankelijk. Dit geldt op voorwaarde dat in de adviesaanvraag wordt aangegeven om welke bepalingen het gaat en wordt gemotiveerd waarom deze ten opzichte van de eerste versie van het normatief ontwerp zijn toegevoegd.

² Artikel 2, 7°, van het voorontwerp definieert het "nood- en interventieplan" door te verwijzen naar artikel 16 van het voorontwerp. Krachtens artikel 16, § 1, van het voorontwerp stelt de burgemeester voor zijn gemeente een algemeen nood- en interventieplan op dat de algemene richtlijnen en de noodzakelijke informatie bevat om het beheer van noodsituaties te garanderen, met inbegrip van de te treffen maatregelen en de organisatie van de hulpverlening. Artikel 16, § 2, bevat een identieke bepaling voor de provinciegouverneur. Krachtens artikel 16, § 3, kunnen de gouverneur en de burgemeester een bijzonder nood- en interventieplan opstellen voor een bijzonder risico, indien de bijzondere richtlijnen en de noodzakelijke informatie om het beheer van een aan dit risico verbonden noodsituatie te garanderen, met inbegrip van de te treffen maatregelen en de organisatie van de interventie, ofwel een afwijking vereisen van de algemene principes vastgelegd in het algemeen nood- en interventieplan, ofwel, gelet op hun bijzondere kenmerken, gespecificeerd dienen te worden in een plan dat losstaat van het algemeen nood- en interventieplan.

³ Een "getroffene" verwijst naar "elke persoon die betrokken is bij een noodsituatie, met inbegrip van personen die overleden, gewond, niet-gewond, of getuige ter plaatse zijn" (artikel 2, 5°, van het voorontwerp).

⁴ Een "vermiste" verwijst naar "een mogelijks betrokken getroffene waarnaar gezocht wordt en van wie onbekend is waar deze persoon zich bevindt en in welke toestand deze persoon verkeert" (artikel 2, 27°, van het voorontwerp).

⁵ Een "verwant" verwijst naar "een persoon die zich via de medisch-psychosociale hulpverleningsketen meldt als iemand die een affectieve band heeft met één of meerdere directe getroffen³ van een noodsituatie" (artikel 2, 26°, van het voorontwerp).

5. Uit het adviesaanvraagformulier blijkt dat de versie van het voorontwerp die momenteel ter advies aan de Autoriteit wordt voorgelegd, wijzigingen bevat ten opzichte van de oorspronkelijke versie. Deze wijzigingen zijn aangebracht om tegemoet te komen aan de aanbevelingen die de Autoriteit heeft geformuleerd in advies nr. 32/2024. Daarnaast bevat de nieuwe versie een nieuwe bepaling met betrekking tot verwerkingen van persoonsgegevens die niet in de oorspronkelijke versie van het voorontwerp waren opgenomen. Het gaat om **artikel 49 van het voorontwerp**, dat betrekking heeft op de toekenning van een **identificatiekaart** aan elke persoon die door de burgemeester, respectievelijk de gouverneur, is aangewezen om hen bij te staan overeenkomstig de artikelen 4 en 5 van het voorontwerp. Het betreft de noodplanningscoördinatoren⁶, de coördinatoren van de informatie aan de bevolking⁷, de verantwoordelijken psychosociaal hulpverleningsnetwerk⁸ en de herstelcoördinatoren⁹. Volgens de artikelsgewijze bespreking bij artikel 49 van het voorontwerp is het de bedoeling tegemoet te komen aan een regelmatig door de actoren van de sector geuite behoefte om personen te kunnen identificeren die ondersteunende functies uitvoeren voor de bevoegde overheden op lokaal niveau inzake noodplanning en crisisbeheer. De artikelsgewijze bespreking verwijst naar het koninklijk besluit van 22 mei 2019 *betreffende de noodplanning en het beheer van noodsituaties op het gemeentelijk en provinciaal niveau en betreffende de rol van de burgemeesters en de provinciegouverneurs in geval van crisisgebeurtenissen en -situaties die een coördinatie of een beheer op nationaal niveau vereisen*¹⁰, dat reeds voorziet in de toekenning van een dergelijke kaart voor bepaalde actoren. Artikel 49 van het voorontwerp beoogt de mogelijkheid tot het toekennen van dergelijke kaarten uit te breiden naar de nieuwe functies die door het voorontwerp worden geïntroduceerd, en tegelijkertijd een stevigere wettelijke basis te bieden voor de verwerkingen van persoonsgegevens die uit de toekenning van deze identificatiekaarten voortvloeien.
6. Aangezien de Autoriteit in haar advies nr. 32/2024 niet uitdrukkelijk heeft verzocht om opnieuw te worden geraadpleegd over een aangepaste versie van het voorontwerp en evenmin haar analyse heeft voorbehouden voor een kwestie die door de oorspronkelijke versie van het voorontwerp werd opgeworpen, is de adviesaanvraag alleen ontvankelijk met betrekking tot artikel 49 van het voorontwerp.

⁶ De "noodplanningscoördinator" verwijst naar "de referentiepersoon van de burgemeester of de gouverneur voor de noodplanning en de beleidscoördinatie van noodsituaties" (artikel 2, 9°, van het voorontwerp).

⁷ De "coördinator van de informatie aan de bevolking" verwijst naar "de referentiepersoon van de burgemeester of de gouverneur voor de alarmering van en de informatie aan de bevolking" (artikel 2, 10°, van het voorontwerp).

⁸ De "verantwoordelijke psychosociaal hulpverleningsnetwerk" verwijst naar "de referentiepersoon van de burgemeester voor de voorbereiding en de coördinatie van de acute psychosociale zorg voor de getroffen en op gemeentelijk niveau" (artikel 2, 11°, van het voorontwerp).

⁹ De "herstelcoördinator" verwijst naar "de referentiepersoon van de burgemeester of de gouverneur voor de herstelperiode belast met onder meer de voorbereiding van en overgang naar de herstelperiode" (artikel 2, 12°, van het voorontwerp).

¹⁰ Zie artikel 4, § 5, en artikel 13, § 5, van dit koninklijk besluit.

7. Dit gezegd zijnde, wenst de Autoriteit, alvorens over te gaan tot de analyse van artikel 49 van het voorontwerp, toch de volgende opmerkingen te maken om elk misverstand over de opmerkingen in punt 34 van advies nr. 32/2024 betreffende artikel 36 van het voorontwerp te voorkomen. Bovendien verzoekt zij de opsteller van het voorontwerp om de rolverdeling te herzien tussen de Federale Overheidsdienst Volksgezondheid, Veiligheid van de Voedselketen en Leefmilieu (hierna "de FOD Volksgezondheid") en de diensten die worden vermeld in artikel 36 van het voorontwerp, met betrekking tot de verwerkingen van persoonsgegevens die door deze actoren worden uitgevoerd in het kader van het registratiesysteem, ter uitvoering van de opdrachten van algemeen belang die aan dat systeem zijn toegewezen krachtens artikel 35, § 2, van het voorontwerp¹¹.

8. In **de oorspronkelijke versie van het voorontwerp** wees **artikel 36** de interventiediensten voor medische, sanitaire en psychosociale hulpverlening aan als verwerkers. Zij zouden, in naam van de FOD Volksgezondheid, de in het registratiesysteem opgenomen persoonsgegevens van de getroffen en de vermisten en hun verwanten bij een noodsituatie verwerken. In punt 34 van advies nr. 32/2024 had de Autoriteit echter twijfels geuit over de aanwijzing van deze hulpdiensten als verwerkers. Zij herinnerde eraan dat de aanwijzing van de verwerkingsverantwoordelijken moet passen bij de feitelijke omstandigheden, en stelde zich dan ook de vraag of de hulpdiensten in kwestie wel als verwerkers konden worden beschouwd, met name in het licht van artikel 38, §§ 2 en 3, in ontwerp volgens hetwelk deze diensten toegang konden verlenen tot de in het registratiesysteem opgenomen gegevens aan de daarin vermelde ontvangers. De aanvrager werd derhalve verzocht om artikel 36 in ontwerp in het licht van deze opmerking te herzien.

9. **Artikel 36 van het voorontwerp** verwijst nu naar "*de diensten die deelnemen aan de uitvoering van de dringende geneeskundige hulpverlening en de psychosociale hulpverlening bij een noodsituatie, overeenkomstig de wet van 8 juli Wet betreffende de dringende geneeskundige hulpverlening, het koninklijk besluit van 2 april 1965 houdende vaststelling van de modaliteiten tot inrichting van de dringende geneeskundige hulpverlening en houdende aanwijzing van gemeenten als centra van het eenvormig oproepstelsel, en het monodisciplinair interventieplan van discipline 2*" (hierna "de in artikel 36 bedoelde diensten") als verwerkers die persoonsgegevens verwerken namens de FOD Volksgezondheid, die optreedt als verwerkingsverantwoordelijke. Het voorontwerp staat deze diensten niet langer toe om toegang tot de in het registratiesysteem opgenomen

¹¹ Het luidt als volgt: "De registratiesysteem bedoeld in paragraaf 1 wordt voorzien, teneinde volgende opdrachten van algemeen belang uit te voeren:

1° het coördineren en heroriënteren van dringende medisch en psychosociale hulpverlening om de getroffen en de verwanten snelle, adequate en kwalitatieve hulpverlening te bieden;

2° het informeren van verwanten die op zoek zijn naar vermisten over hun locatie binnen de medisch-psychosociale hulpverlening;

3° het faciliteren van het identificatieproces van de te identificeren getroffen;

4° het informeren van de bevoegde overheden en diensten betrokken bij de noodsituatie om noodzakelijke opdrachten te ondersteunen;

5° het ondersteunen van de getroffen bij het uitoefenen van hun rechten als slachtoffer."

gegevens te verlenen aan de daarin vermelde ontvangers, aangezien die toegang voortaan uitsluitend door de FOD Volksgezondheid kan worden verleend.

10. De Autoriteit wijst erop dat de begrippen "verwerkingsverantwoordelijke" en "verwerker" functionele begrippen zijn. Met andere woorden, ze zijn bedoeld om verantwoordelijkheden toe te wijzen volgens de feitelijke rollen/activiteiten van de actoren die betrokken zijn bij een verwerking van persoonsgegevens. Het bij wet vaststellen van de verwerkingsverantwoordelijke(n) draagt bij tot de voorspelbaarheid van de wet en de doeltreffendheid van de rechten van de betrokkenen zoals vastgelegd door de AVG.
11. De bedoeling van een ruime omschrijving van het begrip "verwerkingsverantwoordelijke"¹² is het verzekeren van een doeltreffende en volledige bescherming van de betrokkenen¹³. In feite kan een gezamenlijke verwerkingsverantwoordelijkheid meerdere actoren binden, waarbij de betrokkenen zijn rechten met betrekking tot en jegens ieder van hen kan uitoefenen¹⁴. Echter, "het bestaan van een gezamenlijke verantwoordelijkheid [uit] zich niet noodzakelijkerwijs [...] in een gelijkwaardige verantwoordelijkheid (... en) de(...) ondernemers kunnen juist in verschillende stadia en in verschillende maten bij de(...) verwerking betrokken zijn, zodat het niveau van verantwoordelijkheid van elk van hen moet worden beoordeeld in het licht van alle relevante omstandigheden van het geval"¹⁵. Het is "in het kader van zijn verantwoordelijkheden, zijn bevoegdheden en zijn mogelijkheden" dat de medeverantwoordelijke zal waken over de conformiteit van zijn activiteit met de regels inzake gegevensbescherming¹⁶.
12. Hieruit volgt dat de aanwijzing in het voorontwerp van de verwerkingsverantwoordelijke(n) (alleen of gezamenlijk) passend moet zijn ten aanzien van de feitelijke omstandigheden¹⁷. Met andere

¹² De begrippen "verwerkingsverantwoordelijke" en "verwerker" zijn gedefinieerd in artikel 4, 7) en 8), van de AVG. Zie ook: Europees Comité voor gegevensbescherming, Richtsnoeren 07/2020 over de begrippen "verwerkingsverantwoordelijke" en "verwerker" in de AVG, versie 2.0, vastgesteld op 7 juli 2021, p. 10 e.v. (https://www.edpb.europa.eu/system/files/2023-10/edpb_guidelines_202007_controllerprocessor_final_nl.pdf).

¹³ HvJ-EU (Grote kamer), 13 mei 2014 (GOOGLE SPAIN SL, GOOGLE INC. t. AEPD), zaak C-132/12, punt 34; HvJ-EU (Grote kamer), 5 juni 2018 (UNABHÄNGIGES LANDESZENTRUM FÜR DATENSCHUTZ SCHLESWIG-HOLSTEIN t. WIRTSCHAFTSAKADEMIE SCHLESWIG-HOLSTEIN GMBH), zaak C-210/16, punt 28.

¹⁴ Artikel 26.3 van de AVG.

¹⁵ HvJ-EU (Grote kamer), 5 juni 2018 (UNABHÄNGIGES LANDESZENTRUM FÜR DATENSCHUTZ SCHLESWIG-HOLSTEIN t. WIRTSCHAFTSAKADEMIE SCHLESWIG-HOLSTEIN GMBH), zaak C-210/16, punt 43. Zie ook met name: G29, Advies 1/2010 over de begrippen "voor de verwerking verantwoordelijke" en "verwerker", 16 februari 2010, p. 20.

¹⁶ HvJ-EU (Grote kamer), 13 mei 2014 (GOOGLE SPAIN SL, GOOGLE INC. t. AEPD), zaak C-132/12, punt 38.

¹⁷ Zowel het Europees Comité voor gegevensbescherming als de Autoriteit dringen erop aan dat het begrip "verwerkingsverantwoordelijke" benaderd wordt vanuit een feitelijk perspectief. Zie: Europees Comité voor gegevensbescherming, Richtsnoeren 07/2020 over de begrippen "verwerkingsverantwoordelijke" en "verwerker" in de AVG, versie 2.0, vastgesteld op 7 juli 2021, p. 10 e.v. (https://www.edpb.europa.eu/system/files/2023-10/edpb_guidelines_202007_controllerprocessor_final_nl.pdf) en Gegevensbeschermingsautoriteit, *Overzicht van de begrippen verwerkingsverantwoordelijke/verwerker in het licht van de Verordening (EU) nr. 2016/679 van het Europees Parlement en de Raad van 27 april 2016 betreffende de bescherming van natuurlijke personen in verband met de verwerking van persoonsgegevens (AVG) en enkele specifieke toepassingen voor vrije beroepen zoals advocaten*, p. 1 (<https://www.gegevensbeschermingsautoriteit.be/publications/begrippen-verwerkingsverantwoordelijke-verwerker-in-het-licht-van-de-verordening-eu-nr.-2016-679.pdf>).

woorden, het is noodzakelijk om voor elke verwerking van persoonsgegevens na te gaan welk(e) entiteit/orgaan *feitelijk* het doeleinde van de verwerking nastreeft en zeggenschap heeft over de wezenlijke middelen die worden gebruikt om dat doeleinde te verwezenlijken.

13. Wanneer de doeleinden van gegevensverwerkingen bij wet zijn vastgesteld, moet rekening worden gehouden met de opdrachten van openbare dienst en/of de wettelijke verplichtingen waarvoor de verwerkingen van persoonsgegevens noodzakelijk zijn, om de rollen in het kader van de AVG te bepalen. Het is namelijk zo dat de entiteit/het orgaan die/dat deze opdrachten heeft of aan deze verplichtingen moet voldoen, de verwerkingsverantwoordelijke is voor die gegevensverwerkingen.
14. In het onderhavige geval blijkt uit het voorontwerp dat de in artikel 36 van het voorontwerp bedoelde diensten de volgende verplichtingen opgelegd krijgen om het registratiesysteem in staat te stellen de opdrachten van algemeen belang uit te voeren die het krachtens artikel 35, § 2, van het voorontwerp zijn toegewezen¹⁸:
 - het verzamelen en registreren van persoonsgegevens van getroffen en, vermisten en hun verwanten met als doel het samenstellen van een individueel dossier over hen (zoals bedoeld in artikel 35, § 3, 1°, van het voorontwerp);
 - het opstellen van lijsten van getroffen en, vermisten en verwanten (zoals bedoeld in artikel 35, § 3, 2°, van het voorontwerp). In dit verband wijst de Autoriteit erop dat artikel 36, eerste lid, van het voorontwerp bepaalt dat de bedoelde diensten "[...] *verantwoordelijk [zijn] voor het opstellen en beheren van de lijsten van getroffen en*". Er moet voor worden gezorgd dat de verplichtingen van de bedoelde diensten op een coherente manier worden geformuleerd, met het oog op voorspelbaarheid.
15. Bijgevolg is de Autoriteit in deze context van oordeel dat de genoemde diensten verantwoordelijk zijn voor de bovengenoemde gegevensverwerkingen die nodig zijn om te voldoen aan de wettelijke verplichtingen die hun krachtens het voorontwerp zijn opgelegd. Als verwerkingsverantwoordelijken moeten zij er namelijk onder meer op toezien dat in het registratiesysteem gegevens worden verzameld en geregistreerd die juist, toereikend, ter zake dienend en tot het noodzakelijke beperkt zijn, in overeenstemming met de beginselen van juistheid en minimale gegevensverwerking, zoals vastgelegd in respectievelijk artikel 5.1.d) en artikel 5.1.c) van de AVG. Hieruit volgt dat de aanwijzing van de in artikel 36 van het voorontwerp bedoelde diensten als verwerkers in de zin van de AVG moet worden weggelaten.

¹⁸ Zie voetnoot 11 hierboven.

16. Er moet ook worden opgemerkt dat de in punt 14 hierboven vermelde gegevensverwerkingen (die mogelijk op verschillende niveaus van de keten van dringende medische en psychosociale hulpverlening kunnen worden uitgevoerd) noodzakelijk zijn voor de uitvoering van de opdrachten van algemeen belang die aan het registratiesysteem zijn toevertrouwd op grond van het voorontwerp. Deze opdrachten worden dus gezamenlijk nagestreefd door de FOD Volksgezondheid en de betrokken diensten. Er kan dus worden gesteld dat de in artikel 36 bedoelde hulpdiensten en de FOD Volksgezondheid een **gezamenlijke verantwoordelijkheid** dragen voor deze gegevensverwerkingen in het kader van het genoemde registratiesysteem.
17. Met het oog op het faciliteren van de uitoefening van de rechten die de AVG aan betrokkenen toekent, en omwille van de voorspelbaarheid, is het volledig mogelijk om in het voorontwerp de FOD Volksgezondheid aan te wijzen als contactpunt voor de uitoefening van de rechten van betrokkenen.
18. Gezien deze omstandigheden wordt de opsteller van het voorontwerp verzocht om **het voorontwerp te herzien met het oog op de aanwijzing van de FOD Volksgezondheid en de in artikel 36 bedoelde diensten als gezamenlijke verwerkingsverantwoordelijken** voor de gegevensverwerkingen die door deze diensten worden uitgevoerd in het kader van het registratiesysteem bedoeld in artikel 35 van het voorontwerp, en erop toe te zien dat hun verantwoordelijkheden op coherente wijze worden toegewezen ten aanzien van de opdrachten van algemeen belang en de wettelijke verplichtingen die hun respectievelijk krachtens het voorontwerp zijn toevertrouwd. Er moet ook worden **vermeld dat de FOD Volksgezondheid het contactpunt** is voor de uitoefening van de rechten van betrokkenen.

II. ONDERZOEK VAN DE AANVRAAG

19. Artikel 49 van het voorontwerp voert nieuwe verwerkingen van persoonsgegevens in om een identificatiekaart toe te kennen aan de noodplanningscoördinatoren, de coördinatoren van de informatie aan de bevolking, de verantwoordelijken psychosociaal hulpverleningsnetwerk en de herstelcoördinatoren, die door de burgemeester, respectievelijk de bevoegde gouverneur, worden aangewezen om hen bij te staan overeenkomstig de artikelen 4 en 5 van het voorontwerp. Het is aan de burgemeester en de gouverneur, of hun afgevaardigden, om de aanvraag voor de toekenning van een dergelijke kaart in te dienen bij de bevoegde minister (dat wil zeggen, afhankelijk van het geval, de minister van Binnenlandse Zaken of de minister van Volksgezondheid).

1. Doeleinden

20. Uit **artikel 49, § 2, van het voorontwerp** blijkt duidelijk dat de identificatiekaart tot doel heeft te bevestigen dat de houder ervan, naargelang het geval, de functie uitoefent van noodplanningscoördinator, herstelcoördinator, coördinator van de informatie aan de bevolking of verantwoordelijke psychosociaal hulpverleningsnetwerk, teneinde de burgemeester of de gouverneur die hem heeft aangewezen, te kunnen bijstaan overeenkomstig de artikelen 4 en 5 van het voorontwerp. Een dergelijk doeleinde van de identificatiekaart kan worden beschouwd als welbepaald, uitdrukkelijk omschreven en gerechtvaardigd overeenkomstig artikel 5.1.b) van de AVG.
 21. Uit de artikelsgewijze bespreking bij het artikel¹⁹ blijkt ook dat de identificatiekaart de houder ervan in staat stelt zich in zijn rol te identificeren bij andere bevoegde diensten in het kader van noodplanning en crisisbeheer, zoals bijvoorbeeld de interventiediensten. Aangezien het doeleinde van een gegevensverwerking een essentieel onderdeel is van die verwerking – waaruit met name blijkt welke persoonsgegevens voor dat doeleinde moeten worden verwerkt –, moet ervoor worden gezorgd dat dit doeleinde op exhaustieve wijze wordt geformuleerd in het voorontwerp, zodat zo goed mogelijk wordt voldaan aan de beginselen van voorspelbaarheid en rechtmatigheid. De aanvrager wordt dan ook verzocht om artikel 49, § 2, van het voorontwerp **aan te vullen**, zodat daarin **het doeleinde van de identificatie van de houder bij andere bevoegde diensten in het kader van noodplanning en crisisbeheer** wordt vermeld.
 22. Uit **artikel 49, § 7, van het voorontwerp** blijkt ook duidelijk dat de gegevensverwerkingen die worden uitgevoerd door de diensten die zijn aangewezen door de bevoegde ministers (namelijk de minister van Binnenlandse Zaken of Volksgezondheid) met het oog op het toekennen van identificatiekaarten, gericht zijn op de authenticatie van de aanvragen voor de toekenning van identificatiekaarten en op de vervaardiging, de verdeling, het beheer van de teruggave, en de vernietiging van de genoemde kaarten. Dit zijn welbepaalde, uitdrukkelijk omschreven en gerechtvaardigde doeleinden in de zin van artikel 5.1.b) van de AVG.
- ## 2. Beginsel van minimale gegevensverwerking
23. **Artikel 49, § 3, van het voorontwerp** somt de **gegevens op die op de identificatiekaart staan**. Het gaat om de naam en voornaam, de foto en de functie (namelijk, naargelang het geval, noodplanningscoördinator, verantwoordelijke psychosociaal hulpverleningsnetwerk, coördinator van de informatie aan de bevolking of herstelcoördinator) van de houder van de identificatiekaart,

¹⁹ "Identificatiekaarten zijn een middel voor kaarthouders om zich te identificeren in hun rol bij andere diensten die betrokken zijn bij noodplanning en crisisbeheer, zoals de hulpdiensten."

evenals de overheid of de overheden waarbij de houder van de identificatiekaart zijn functie uitoefent (namelijk, naargelang het geval, de gemeente(n)²⁰, de provincie of, in voorkomend geval, het administratief arrondissement Brussel-Hoofdstad) en het serienummer van de identificatiekaart.

24. Deze gegevens geven geen aanleiding tot bijzondere opmerkingen, behalve de volgende opmerking met betrekking tot de verzameling en de verwerking van de foto. De Autoriteit herinnert eraan dat een foto op grond van artikel 4.14 van de AVG een biometrisch gegeven kan zijn (een bijzondere categorie van gegevens als bedoeld in artikel 9.1 van de AVG) wanneer deze wordt verwerkt met behulp van bepaalde technische middelen die de unieke identificatie of authenticatie van een natuurlijke persoon mogelijk maken. Uit de artikelsgewijze bespreking bij het artikel blijkt dat dit niet de bedoeling is van de opsteller van het voorontwerp: de foto zou enkel worden verwerkt om op de kaart afgedrukt te worden, en niet worden geanalyseerd door software, algoritmen of AI-technologieën voor identificatie- of authenticatiedoeleinden. De Autoriteit neemt hiervan nota.
25. **Artikel 49, § 7, tweede lid, van het voorontwerp** vermeldt de **persoonsgegevens die de door de bevoegde minister aangewezen diensten mogen verwerken** voor de authenticatie van de aanvragen voor identificatiekaarten die onder hun respectieve bevoegdheid vallen, evenals voor de vervaardiging, de verdeling, het beheer van de teruggave, en de vernietiging van die kaarten. Het gaat om:
 - 1) wat betreft de burgemeester of de gouverneur die een aanvraag voor een identificatiekaart indient, of hun afgevaardigden: *"de naam en de voornaam van de aanvrager van een identificatiekaart", "het mandaat of de functie van de aanvrager van de identificatiekaart", "de gemeente, de provincie of het administratief arrondissement waarvoor de aanvrager diens mandaat of functie vervult", "de contactgegevens van de aanvrager van de identificatiekaart", "de handtekening van de aanvrager"*;
 - 2) wat betreft de houder van de identificatiekaart: *"de persoonsgegevens, vermeld in paragraaf 3" en "de professionele contactgegevens"*;
 - 3) *"de noodzakelijke gegevens om de taal te bepalen waarin de identificatiekaart moet worden vervaardigd"*.
26. Deze gegevens lijken ter zake dienend, toereikend en beperkt tot wat noodzakelijk is voor de nagestreefde doeleinden, in overeenstemming met het in artikel 5.1.c) van de AVG vastgelegde

²⁰ Uit artikel 49, § 4, derde lid, van het voorontwerp blijkt dat eenzelfde persoon zijn functie bij meerdere burgemeesters kan uitoefenen en dat in dat geval de burgemeesters onderling afspreken welke burgemeester de aanvraag tot toekenning van de identificatiekaart indient.

beginsel van minimale gegevensverwerking. Zij geven dan ook geen aanleiding tot bijzondere opmerkingen, met uitzondering van de opmerkingen hieronder met betrekking tot de gegevens vermeld in punt 3).

27. Uit de artikelsgewijze bespreking bij het artikel²¹ blijkt immers dat "*de noodzakelijke gegevens om de taal te bepalen waarin de identificatiekaart moet worden vervaardigd*" alleen relevant zijn in specifieke gevallen, namelijk voor de betrokken coördinatoren die zijn aangeworven in een gemeente van het tweetalig gebied Brussel-Hoofdstad of die activiteiten over het hele grondgebied van het Brussels Hoofdstedelijk Gewest moeten uitoefenen.
 28. Onder deze omstandigheden lijkt het passender te verwijzen naar "de taal of, in voorkomend geval, de noodzakelijke gegevens om de taal te bepalen waarin de identificatiekaart moet worden vervaardigd", in plaats van alleen te verwijzen naar "*de noodzakelijke gegevens om de taal te bepalen waarin de identificatiekaart moet worden vervaardigd*". De aanvrager wordt dan ook aanbevolen **het voorontwerp** in die zin **aan te passen**.
 29. **Artikel 49, § 5, van het voorontwerp** verleent de Koning de bevoegdheid om het formaat en de modaliteiten voor het aanvragen, het verdelen, het teruggeven en het vernietigen van de identificatiekaarten van de noodplanningscoördinatoren, de coördinatoren van de informatie aan de bevolking en de herstelcoördinatoren te bepalen. De Autoriteit stelt vast dat de delegatie aan de Koning niet geldt voor de verantwoordelijken psychosociaal hulpverleningsnetwerk en verzoekt de opsteller van het voorontwerp om na te gaan of dat ook werkelijk de bedoeling is.
3. Verwerkingsverantwoordelijke(n)
30. **Artikel 49, § 7, eerste lid, van het voorontwerp** bepaalt dat de door de bevoegde minister aangewezen diensten, overeenkomstig artikel 49, § 6, van het voorontwerp, "*de verantwoordelijken [zijn] voor de verwerking van de aanvragen, bedoeld in paragraaf 1, en voor de vervaardiging*

²¹ "Bepaalde persoonsgegevens moeten ook in specifieke gevallen worden verwerkt om de diensten die de kaarten uitgeven in staat te stellen de van de bestuursstaalwetgeving na te leven. Bij een brief van 21 februari 2022 heeft de Vaste Commissie voor Taaltoezicht, na behandeling op 18 februari 2022, zitting houdende in gecombineerde afdelingen, van een verzoek van de NCCN om advies over een ministerieel besluit betreffende de identificatiekaarten van coördinatoren noodplanning en directeurs van de discipline 5 op gemeentelijk en provinciaal niveau dat :

- "de gemeentelijke noodplanningscoördinatoren en directeurs van discipline 5 die aangeworven zijn in een gemeente van het tweetalig gebied Brussel-Hoofdstad zullen dus een identificatiekaart ontvangen die opgemaakt is in een van die twee talen, met name het Frans of het Nederlands, waarin hij zijn toelatingsexamen heeft afgelegd of bij ontstentenis van zulk examen, in de taal van de groep waartoe betrokkene behoort op grond van zijn hoofdtaal" en;

- "de noodplanningscoördinatoren en de directeurs van discipline 5 die activiteiten over het hele grandgebied van het Brussels Hoofdstedelijk Gewest moeten uitoefenen, zullen dus een identificatiekaart ontvangen die opgemaakt is in een van de twee talen, met name het Frans of het Nederlands, waarin zij hun toelatingsexamen hebben afgelegd of bij ontstentenis van zulk examen, in de taal van de groep waartoe betrokkene behoren op grand van hun hoofdtaal".

en de verdeling van de identificatiekaarten, elk voor wat betreft de identificatiekaarten die zij moeten uitreiken".

31. Zoals hierboven vermeld, draagt het bij wet vaststellen van de verwerkingsverantwoordelijke(n) bij tot de voorspelbaarheid van de wet en de doeltreffendheid van de rechten van de betrokkenen zoals vastgelegd door de AVG. Het is daarom noodzakelijk dat elke gegevensverwerking waarvoor de aangewezen diensten als verwerkingsverantwoordelijken optreden, in het voorontwerp wordt vermeld. Artikel 49, § 7, eerste lid, van het voorontwerp verwijst echter niet naar de gegevensverwerkingen die voortvloeien uit het beheer van de teruggave en de vernietiging van de identificatiekaarten. Uit artikel 49, § 7, tweede lid, van het voorontwerp blijkt immers dat de genoemde diensten bevoegd zijn om de daarin vermelde gegevens te verwerken, elk voor wat betreft de identificatiekaarten die zij moeten uitreiken, niet alleen voor de authenticatie van de aanvragen voor identificatiekaarten en voor de vervaardiging en de verdeling van die kaarten, maar ook voor het beheer van de teruggave en de vernietiging ervan. Onder deze omstandigheden zou **het eerste lid van artikel 49, § 7, moeten worden aangevuld** zodat het **ook verwijst naar de gegevensverwerkingen die voortvloeien uit het beheer van de teruggave en de vernietiging van de identificatiekaarten.**

4. Bewaartermijn

32. **Artikel 49, § 7, derde lid, van het voorontwerp** bepaalt dat de persoonsgegevens bedoeld in het tweede lid niet langer dan drie maanden na het verstrijken van de geldigheidsduur van de identificatiekaart worden bewaard door de door de bevoegde minister aangewezen diensten. Daarnaast wordt bepaald dat de geldigheid van de identificatiekaart eindigt op de vervaldatum ervan.
33. Krachtens artikel 5.1.e) van de AVG mogen persoonsgegevens niet langer worden bewaard in een vorm die het mogelijk maakt de betrokkenen te identificeren, dan noodzakelijk is voor de verwezenlijking van de doeleinden waarvoor ze worden verwerkt.
34. De Autoriteit begrijpt *a priori* niet waarom het noodzakelijk zou zijn om de betrokken gegevens tot drie maanden na het verstrijken van de geldigheid van de identificatiekaart te bewaren en waarom deze niet onmiddellijk na het verstrijken van de geldigheid van de kaart kunnen worden gewist. De artikelsgewijze bespreking bij het artikel bevat hierover geen toelichting. De opsteller van het voorontwerp wordt dan ook aanbevolen om **in de artikelsgewijze bespreking bij het artikel te rechtvaardigen waarom het noodzakelijk is om de betrokken gegevens tot**

drie maanden na het verstrijken van de geldigheid van de identificatiekaart te bewaren. Bij gebrek aan een dergelijke rechtvaardiging dienen de gegevens te worden gewist op de vervaldatum van de identificatiekaart.

5. Gegevensbeveiliging

35. Uit het voorontwerp blijkt dat het de bedoeling is om de houder van de identificatiekaart in staat te stellen aan te tonen dat hij, naargelang het geval, de functie vervult van noodplanningscoördinator, herstelcoördinator, coördinator van de informatie aan de bevolking of verantwoordelijke psychosociaal hulpverleningsnetwerk, en zich in zijn rol te identificeren bij andere bevoegde diensten in het kader van noodplanning en crisisbeheer. Een identificatiekaart, zoals bedoeld in het voorontwerp, maakt het per definitie mogelijk om aan te tonen dat de fysieke aanwezigheid van de houder ervan noodzakelijk is op de plaats van de noodsituatie of het crisisbeheer, en verleent de houder dus toegang tot plaatsen die als gevoelig kunnen worden beschouwd. In dit verband kan de uitgifte van een identificatiekaart, zoals bedoeld in het voorontwerp, die het beheer van met name de vervaardiging, de teruggave of de vervanging van verloren of gestolen identificatiekaarten inhoudt, risico's met zich meebrengen voor de beveiliging van de persoonsgegevens van de houders van deze kaarten (zoals kwaadwillig gebruik of vervalsing van dergelijke kaarten). De Autoriteit is van oordeel dat, gelet op de technologische ontwikkelingen, het beoogde identificatiedoeleinde momenteel zou kunnen worden bereikt via het gebruik van een digitale drager, zoals bijvoorbeeld de afgifte van een attest waarin wordt aangegeven dat een persoon een bepaalde functie heeft, in het kader van de EU Digital Identity Wallet, zoals voorzien in de eIDAS 2.0-verordening. Een dergelijke benadering zou een rationeler en veiliger beheer van de uitgifte van identificatiekaarten mogelijk maken en de bovengenoemde risico's op het vlak van beveiliging beperken.
36. In deze omstandigheden wordt de opsteller van het voorontwerp verzocht om, voorafgaand aan de invoering van een systeem voor de toekenning van identificatiekaarten, zoals bedoeld in het voorontwerp, de risico's voor de beveiliging van de betrokken persoonsgegevens in overweging te nemen en zich ervan te vergewissen dat de invoering van een dergelijk systeem noodzakelijk is in het licht van de specifieke doeleinden die worden nagestreefd.

OM DEZE REDENEN,

De Autoriteit

acht het raadzaam om:

1. het voorontwerp te herzien met het oog op de aanwijzing van de FOD Volksgezondheid en de in artikel 36 bedoelde diensten als gezamenlijke verwerkingsverantwoordelijken voor de gegevensverwerkingen die door deze diensten worden uitgevoerd in het kader van het registratiesysteem bedoeld in artikel 35 van het voorontwerp. Daarbij moet ervoor worden gezorgd dat hun verantwoordelijkheden op coherente wijze worden toegewezen ten aanzien van de opdrachten van algemeen belang en de wettelijke verplichtingen die hun respectievelijk krachtens het voorontwerp zijn toevertrouwd (punt 18);
2. in het voorontwerp te vermelden dat de FOD Volksgezondheid het contactpunt is voor de uitoefening van de rechten van betrokkenen (punt 18);
3. artikel 49, § 2, van het voorontwerp aan te vullen, zodat daarin het doeleinde van de identificatie van de houder van de kaart bij andere bevoegde diensten in het kader van noodplanning en crisisbeheer wordt vermeld (punt 21);
4. in artikel 49, § 7, tweede lid, 3°, van het voorontwerp te verwijzen naar "de taal of, in voorkomend geval, de noodzakelijke gegevens om de taal te bepalen waarin de identificatiekaart moet worden vervaardigd", in plaats van alleen te verwijzen naar "*de noodzakelijke gegevens om de taal te bepalen waarin de identificatiekaart moet worden vervaardigd*" (punt 28);
5. het eerste lid van artikel 49, § 7, aan te vullen zodat het ook verwijst naar de gegevensverwerkingen die voortvloeien uit het beheer van de teruggave en de vernietiging van de identificatiekaarten (punt 31);
6. in de artikelsgewijze bespreking bij het artikel te rechtvaardigen waarom het noodzakelijk is om de betrokken gegevens tot drie maanden na het verstrijken van de geldigheid van de identificatiekaart te bewaren (punt **Error! Reference source not found.**);
7. voorafgaand aan de invoering van een systeem voor de toekenning van identificatiekaarten, zoals bedoeld in het voorontwerp, de risico's voor de beveiliging van de betrokken persoonsgegevens in overweging te nemen en zich ervan te vergewissen dat de invoering van een dergelijk systeem noodzakelijk is in het licht van de specifieke doeleinden die worden nagestreefd (punten 35 en 36).

Voor de Autorisatie- en Adviesdienst,
(get.) Cédrine Morlière, Directeur

